

Till trafikutskottet

Trafikutskottet har genom beslut den 19 mars 1996 berett samtliga övriga utskott tillfälle att avge yttrande över de förslag i proposition 1995/96:125 om åtgärder för att bredda och utveckla användningen av informationsteknik jämte motioner som väckts med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagen omfattar endast målen för en nationell IT-strategi (avsnitt 4.1) och prioriterade statliga uppgifter när det gäller att främja IT-utvecklingen (avsnitt 4.3). Ett av förslagen till prioriterade områden avser samhällets informationsförsörjning. Utskottet vill uppmärksamma att det ligger en mycket stor potential i en snabb utbyggnad och ökad användning av de geografiska databaserna. Genom den av regeringen föreslagna prioriteringen av samhällets informationsförsörjning bör denna potential kunna komma att tas till vara.

Det avsnitt i regeringsförslaget i övrigt som närmast berör bostadsutskottets ansvarsområde omfattar en del av det handlingsprogram för att bredda och utveckla användningen av IT som behandlas i propositionen. De delar av detta program som får anses direkt relevant för de frågor som utskottet har att bereda rör delar av avsnitt 5.3.4 i propositionen – Utvecklingen av samhällets grunddatabaser (prop. 45–50). Handlingsprogrammet är en redovisning från regeringen till riksdagen. I propositionen förs beträffande programmet inte fram något förslag till riksdagen.

Utskottet har inte funnit anledning till erinran eller uttalande i vad i programmet behandlas frågor som rör bostadsutskottets beredningsområde.

I två motioner aktualiseras frågor som mera direkt berör utskottets beredningsområde. Det gäller motion 1995/96:T52 (kds) yrkande 11 och 1995/96:T56 (v) yrkande 16.

I v-motionen föreslås att Boverket skall ges i uppdrag att utreda frågor om IT:s betydelse för byggsektorn. Yrkandet motiveras med att det saknas en överblick av IT:s möjligheter och begränsningar inom byggsektorn. Motionärerna pekar bl.a. på möjligheterna att dokumentera byggbeståndet och rationalisera byggandet samt att en dokumentation kan underlätta återvinning och miljöanpassning.

Enligt utskottets mening är det viktigt att IT kommer till användning inom byggområdet av bl.a. de skäl motionärerna anför. Frågan om IT:s betydelse har uppmärksammats av Boverket bl.a. genom inrättandet av en särskild tjänst med ansvar för sådana teknikfrågor. På olika håll och i olika former

används IT redan i dag inom bo- och byggsektorn. Det gäller t.ex. IT-baserade marknader för begagnat byggmaterial och kommuner som har IT-dokumenterat sina byggbestånd ur bl.a. tillgänglighetssynpunkt. Utvecklingen inom området är mycket snabb och dynamisk. Uppbyggnaden av informationsstrukturerna måste därför tillåtas ske stegvis och i huvudsak i decentraliserade former. Det är därför enligt utskottets mening tveksamt om ett större samlat grepp ger ett sådant underlag för beslut om framtida satsningar som motionärerna eftersträvar. Det kan förutsättas att frågorna om IT-användningen inom bo- och byggsektorn kontinuerligt får nödvändig uppmärksamhet förutom av regeringen och Boverket också av de övriga aktörerna inom denna sektor. Utskottet, som i sakfrågan inte har någon annan uppfattning än motionärerna när det gäller IT:s betydelse för byggsektorn, avstyrker av anförda skäl v-motionen i nu behandlad del.

I motion 1995/96:T52 (kds) yrkande 11 lämnas förslag bl.a. om att alla befintliga databaser, dit fastighetsregistret bör räknas, skall omedelbart göras tillgängliga på Internet. Motionärens förslag omfattar också att all offentlig information i elektronisk form skall vara kostnadsfri samt att kriterierna för sekretess bör modifieras och preciseras i den mån det skulle upplevas som kränkande för den personliga integriteten att informationen blir tillgänglig.

Utskottet anser att de frågeställningar motionärerna tar upp är viktiga. Tillgängligheten till information hänger intimt samman med hur finansieringen av databaserna ordnas och i förlängningen med frågan om kostnaderna för den enskilde att använda sig av baserna. I propositionen redovisar regeringen att ett samhällsekonomiskt riktigt nyttjande av den information som den offentliga förvaltningen förfogar över inte får begränsas eller hindras av att kostnaderna för att utnyttja de offentliga registren blir för höga. Vidare sägs att investeringarna och driften av grunddatabaserna bör finansieras av det offentliga när registren i huvudsak motiveras av deras administrativa användning. Riksrevisionsverket har i en rapport till regeringen lämnat förslag till prissättningsprinciper. Rapporten bereds. Det finns emellertid andra principiella frågor som behöver få sin belysning. Regeringen redovisar i propositionen några sådana, bl.a. om finansiering av investering och drift när registrens uppbyggnad inte i huvudsak motiveras av administrativ användning, möjligheter att direkt betala för tillgång till databaser över nätet och vilka kvalitets- och säkerhetskrav som skall ställas på register med en bred användning. Regeringen kommer inom kort att tillsätta en utredning avseende vissa frågor vad gäller de centrala person-, företags- och fastighetsregistren. Enligt regeringen bör utredningens resultat även ge vägledning för ställningstaganden avseende andra centrala databaser.

Bostadsutskottet anser mot bakgrund av vad som ovan redovisats att det inte finns tillräckliga skäl för riksdagen att nu föra fram de frågor motionärerna tar upp. Det kan beträffande frågornas specifika inriktning på fastighetsdatasystemet dessutom finnas anledning att avvakta resultatet av Fastighetsdatautredningen (dir. 1995:120) som sysslar med fastighetsdatasystemets författningsreglering. Med hänvisning till det sagda avstyrker utskottet kds-motionen T52 yrkande 11 i motsvarande del.

På bostadsutskottets vägnar

Knut Billing

I beslutet har deltagit: Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Rune Evensson (s), Sten Andersson (m), Marianne Carlström (s), Rigmor Ahlstedt (c), Lars Stjernkvist (s), Stig Grauers (m), Erling Bager (fp), Lena Larsson (s), Owe Hellberg (v), Lilian Virgin (s), Inga Berggren (m), Per Lager (mp), Juan Fonseca (s) och Michael Stjernström (kds).